

از دیاد درختان میوه

پیوند

تالیف:

صیاد عبادی

سرشناسیه : عبادی، صیاد، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور : ازدیاد درختان میوه پیوند/ تالیف صیاد عبادی.
مشخصات نشر : ارومیه : فانار، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۱۰۵ ص.: مصور.
شابک : ۵۰۰۰۰ ریال: ۸-۳-۹۳۰۶۱-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه ص. ۱۰۵.
موضوع : درخت‌های میوه - پیوند
موضوع : پیوند
رده بندی کنگره : S۳۵۹/۲۰۷ع ۲ الف ۳ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی : ۶۳۴/۰۲
شماره کتابشناسی ملی : ۳۱۸۰۰۲۵

انتشارات فانار

ازدیاد درختان میوه - پیوند

تالیف: صیاد عبادی

ناشر : انتشارات فانار

حروفچینی: انتشارات فانار

چاپ و صحافی: واقف

نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

ISBN: 978-600-93061-3-8

شابک: ۵۰۰۰۰-۶۰۰-۹۳۰۶۱-۳-۸-۹۷۸

مراکز پخش: ارومیه، خیابان سرداران، نمایشگاه کتاب دکتر شریعتی تلفن: ۰۴۴۱-۲۲۴۷۹۴۳
ارومیه، خیابان خیام جنوبی، نمایشگاه کتاب ختایی تلفن: ۰۴۴۱-۲۲۵۲۴۳۸

فهرست

۵	مقدمه
۶	طرق ازدیاد درختان میوه
۹	خوابانیدن بذور و هسته ها قبل از کشت (استراتیفیه کردن)
۱۴	خزانہ کاری
۱۶	طرز کاشت هسته و بذر در خزانه
۲۲	طرق ازدیاد گیاهی یا غیرجنسی
۴۰	موارد استفاده از پیوند در پرورش درختان میوه
۴۳	اقسام پیوند
۴۴	پیوندهای پوستی
۵۱	مراقبت های بعد از پیوند پوستی
۵۴	پیوندهای چوبی
۶۰	پیوند زیرپوستی چوبی
۶۳	پیوند پلی
۶۷	پیوند واسطه ای یا ساندویچی
۶۸	استفاده از پیوند روی پایه های کوتاه کننده، برای کنترل قد درختان
۸۰	اثرات پایه در پیوندک
۸۲	تاثیر پایه در باز شدن جوانه ها
۸۳	اثر پایه در بارورشدن
۹۰	شرایط بهداشتی پیوند
۹۱	انواع چسب های پیوندی
۱۰۵	منابع

در این کتاب توجه عمده روی مطالبی متمرکز است که باغدار را راهنمایی و هدایت می کند، که چگونه رقم مطلوب از درخت موردنظر خود را انتخاب و آن را به چه ترتیب ازدیاد نماید، کدام قسمت از نبات مورد علاقه خود را می تواند برای این منظور بکار گیرد و روش ازدیاد آن چیست؟

تکثیر از طریق بذر و ازدیاد از طریق رویشیدن قسمتی از اندام درختان، چه فرقی با هم دارند و کدام یک، در چه موارد، بر دیگری ترجیح دارد؟

اثر ریشه روی تاج درخت و بالعکس چیست؟ تطابق پایه با پیوندک یعنی چه؟

همچنین اثرات بعضی عوامل محیط پرورش مثل عمق خاک، مقدار آب در دسترس، دشمنان طبیعی درختان، بازار فروش و راه رسیدن به آن ملاحظات است که در ارتباط با انتخاب ارقام مورد ازدیاد و پایه های آنها مورد بحث قرار خواهد گرفت.

طرق ازدیاد درختان میوه:

ازدیاد درختان مثل سایر گیاهان بطور کلی از دو طریق عمده انجام پذیر است:

- ازدیاد جنسی با کاستن بذر یا هسته و به دست آوردن نهال از آنها.
 - ازدیاد غیرجنسی یا گیاهی، که از طریق روپانیدن قسمتی از اندام درخت میسر می گردد.
- ذیلا به شرح و توضیح هر کدام از این دو راه و موارد استفاده از آنها در امر پرورش درختان میوه می پردازیم:

الف) ازدیاد از طریق بذر، یا روش جنسی:

هر چند برای ازدیاد ارقام مناسب و مرغوب درختان بعلل ژنتیکی در باغبانی معمولا از بذر استفاده نمی شود، ولی این طریقه برای تولید پایه های مناسب جهت پیوند کردن ارقام مرغوب مورد نظر بطور گسترده بکار گرفته می شود. علاوه بر مورد فوق، از ازدیاد جنسی در اصلاح نباتات برای به دست آوردن ارقام جدید دو رگ به وسیله متخصصین این فن استفاده

میگردد. با اینحال در این مورد بخصوص نیز برای تکثیر یک رقم جدید که حاصل چندین سال زحمت و دو رگ گیری و تلقیح ارقام مختلف می باشد، در نهایت باید از طریق ازدیاد گیاهی (پیوند یا قلم زدن) استفاده گردد، تا رقم جدید حاصل از دو رگ گیری، خواص مطلوب خود را بطور پایدار حفظ کند.

قبل از هر بیانی در مورد بدست آوردن نهال از بذر، باید یادآور شویم که بذر یا هسته درختان میوه سردسیری را اگر بدون گذراندن مدتی در محیط سرد و مطلوب، بکارند سبز نخواهند کرد. این دوران را خواباندن بذر و هسته برای شکستن دوره خواب می نامند و منظور از آن عبارت است از گذاشتن بذر یا هسته در یک محیط مرطوب در درجه حرارت پایین به مدت معین. داشتن محیط مرطوب به همان اندازه لازم است که بودن سرما، ولی یخ زدن بذر یا هسته برای بیدار شدن جنین، ضرورتی ندارد. بهترین درجه حرارت برای شکستن دوره خواب بذور اکثر درختان میوه سردسیری بین ۱-۷ درجه سانتیگراد می باشد. اگر بذر یا هسته به مدت لازم در محیط مرطوب و حرارت پایین نگهداری شود، بعد از کاشتن به محض این که حرارت خاک به حد کافی جهت جوانه زدن رسید سبز خواهد شد ولی اگر حرارت محیط و بستر خاک پایین و سرد باشد، با وجود شکسته شدن دوره خواب سبز نخواهد کرد (عینا مثل جوانه های شاخه ها). باید متذکر شد که بستر خواباندن بذور و هسته ها بعد از سپری شدن دوره خواب تا موقع جوانه زدن و بعد از آن نیز باید مرطوب نگهداری شود و نباید تصور کرد که محیط

سرد و مرطوب فقط برای شکستن دوره خواب لازم است و بعد اگر بستر خشک شد عیبی ندارد، زیرا بذر یا هسته برای رشد علاوه بر حرارت به رطوبت نیز نیاز دارد. علاوه بر پرودت و رطوبت، مدت و زمان نیز برای جوانه زدن باید کافی باشد. این مدت یعنی تعداد روزهایی که بذر باید بخواهد، برحسب گونه های مختلف متفاوت است. حد متوسط زمان لازم بین ۸ الی ۱۵ هفته می باشد.

ذیلا به روشهایی که برای شکستن دوره خواب بذور و هسته میوه جات سردسیری به کار برده می شوند و آنها را بدین وسیله آماده کشت مینمایند اشاره می کنیم.

خوابانیدن بذور و هسته ها قبل از کاشت (استراتیفیه کردن):

منظور از خوابانیدن بذر یا استراتیفیه کردن آن، عبارت است از قرار دادن دانه ها و هسته ها به مدت کافی در داخل لایه های ماسه یا خزه یا پیت مرطوب در یک محیط سرد (بین ۱-۷ درجه سانتیگراد). برحسب وسعت عمل و مقدار بذور یا هسته هایی که باید خوابانیده شوند، می توان این کار را در گوشه ای از باغ و در زمین و هوای آزاد انجام داد یا در داخل یک یا چند جعبه چوبی معمولی. طریقه کار تقریبا در هر دو روش یکسان است. اگر در زمین انجام می دهند باید قطعه زمینی متناسب با حجم کار در جهت شمالی دیوار باغ که آفتاب گیر نباشد انتخاب کرد. این زمین باید قابل نفوذ بوده و در گودی قرار نگرفته باشد. پس از انتخاب زمین آن را تا عمق ۴۰-۶۰ سانتیمتری گود کرده و خاکش را بیرون بریزند. سپس کف کنده شده را به ضخامت ۱۰ سانتیمتر سنگریزه فندقی پخش کرده، روی آن یک ورقه ماسه شسته به قطر ۵-۶ سانتیمتر پهن کنند. روی این طبقه، بذور یا هسته ها را بطوری که روی هم انباشته نشوند بپاشند، یا در مورد هسته ها بهتر است آنها را بطور ردیفی با رعایت فاصله کوتاهی از همدیگر قرار دهند. سپس یک طبقه دیگر شن به ضخامت ۵-۱۰ سانتیمتر (برحسب درشتی و ریزی بذور و هسته ها) روی آن پخش کرده، مجدداً روی آن بذور یا هسته ها را قرار دهند. این عمل تا پر شدن چاله ادامه می یابد. روی آخرین طبقه را پس از ریختن ماسه، با توری معمولی بپوشانند تا از دسترس جوندگان و طیور در امان باشد. برای این که آب باران و برف بیش از حد در داخل حفره